

Załącznik do Uchwały nr 5/2023/24
Rady Rodziców Szkoły Podstawowej
w Pukininie z dnia 28 września 2023 r.

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Rok szkolny 2023/2024

„Kiedy staramy się uczyć nasze dzieci wszystkiego o życiu, nasze dzieci uczą nas, że życie jest wszystkim.”

Angela Schwindt

Pukinin, wrzesień 2023

Spis treści

1. Podstawa prawna Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego
2. Wstęp
3. Misja Szkoły
4. Sylwetka absolwenta szkoły
5. Zadania szkoły
6. Cele ogólne
7. Struktura oddziaływań wychowawczych
 - 1) Dyrektor szkoły
 - 2) Rada pedagogiczna
 - 3) Nauczyciele
 - 4) Wychowawcy klas
 - 5) Zespół wychowawców
 - 6) Pedagog szkolny, psycholog szkolny
 - 7) Pedagog specjalny
 - 8) Rodzice
 - 9) Samorząd Uczniowski
 - 10) Pracownicy niepedagogiczni
8. Plan działań wychowawczo-profilaktycznych
9. Ceremoniał i tradycje szkolne
10. Instytucje wspierające realizację programu wychowawczo-profilaktycznego
11. Ewaluacja programu

1. Podstawa prawna Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. –Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1762; zm.: Dz. U. z 2022 r. poz. 935, poz. 1116, poz. 1700 i poz. 1730)
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915; zm.: Dz. U. z 2022 r. poz. 583, poz. 1116, poz. 1700 i poz. 1730.
- Ustawa z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1116).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. –Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082; zm.: Dz. U. z 2018 r. poz. 2245, z 2021 r. poz. 762 oraz z 2022 r. poz. 655, poz. 1079, poz. 1116, poz. 1383, poz. 1700 i poz. 1730.).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050.).
- Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz.374)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 lipca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii
- Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2182, z 2020 r. poz. 1337).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz.1249)
- Ustawa z dnia z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz.685).
- Rozporządzenie z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych.
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na dany rok szkolny.
- Statut Szkoły Podstawowej w Pukininie.
- Wymagania państwa wobec szkół i placówek.

2. Wstęp

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej w Pukininie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Profilaktyka, czyli przeciwdziałanie zdiagnozowanym zagrożeniom, a więc zachowaniom problemowym, związana jest z szerokim uwzględnieniem promocji zdrowia. Jest to szereg cyklicznych działań stwarzających okazję aktywnego gromadzenia różnych doświadczeń, które powodują wzrost zdolności do radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych. W ostatnich latach obserwujemy wzrost liczby dzieci i młodzieży podejmującej zbyt wcześnie różne zachowania ryzykowne – zwane też często zachowaniami problemowymi lub zaburzeniami zachowania.

Zachowania te można podzielić na cztery grupy, uwzględniając ich ogólną charakterystykę:

1. wynikające z dezaprobaty społecznej – zachowania niezgodne ze społecznymi oczekiwaniami, z ogólnie przyjętymi normami, standardami;
2. stanowiące zagrożenie dla zdrowia i rozwoju – zachowania stanowiące ryzyko dla zdrowia, łączące się z psychopatologią i trudnościami w podejmowaniu ról społecznych;
3. łączące się w syndromy zachowań – zachowania problemowe mają tendencję do kumulowania się („chodzą parami”);
4. utrudniające prawidłową socjalizację – zachowania problemowe ograniczają liczbę i częstość zachowań konwencjonalnych.

Do najczęściej pojawiających się zachowań ryzykownych, w zapobieganiu, którym szkoła wspiera rodziców, należą:

- palenie tytoniu,
- używanie alkoholu,
- używanie innych substancji psychoaktywnych (w tym środków zastępczych – tzw. „dopalaczy”, leków, substancji nielegalnych),
- wczesna inicjacja seksualna,
- przemoc, zachowania agresywne (w tym cyberprzemoc),
- kłamstwa, wagary, ucieczki z domu,
- drobne kradzieże, przestępstwa, udział w grupach przestępczych,
- nadużywanie Internetu i środków elektronicznych.

Do najczęstszych motywów podejmowania niepożądanych zachowań należą: ciekawość, przekora, manifestacja niezależności czy też dorosłości, presja grupy, moda, sposób na stres, sposób na urozmaicenie nudnego życia, sposób na przynależność do danej grupy, sposób na odwagę, chęć zaimponowania, lęk przed odrzuceniem i wiele innych.

Po analizie wyżej wymienionych motywów można wnioskować, iż zachowania te pełnią określone funkcje w życiu młodego człowieka, a mianowicie: są zastępczym sposobem zaspokajania niespełnionych potrzeb psychicznych; są zastępczym sposobem realizowania celów wieku rozwojowego lub są sposobem radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi. Punktem wyjścia do określenia właściwych kierunków oddziaływań profilaktycznych musi być zatem określenie co do tych zachowań prowadzi, a co stanowi zabezpieczenie przed nimi. Wyróżnić należy zatem czynniki ryzyka oraz czynniki chroniące.

Czynniki ryzyka to cechy i zachowania uczniów lub wychowanków oraz cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które sprzyjają podejmowaniu zachowań ryzykownych, stanowiących zagrożenie dla prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego uczniów/wychowanków.

Do najistotniejszych zaliczymy przemoc rówieśniczą, odrzucenie przez rówieśników, słabą więź ze szkołą, rodziną, kościołem, niedostateczna samokontrola, niepowodzenia szkolne, przynależność do destrukcyjnych grup rówieśniczych, dostrzeganie aprobaty dla zachowań problemowych u rówieśników i dorosłych. W działaniach profilaktycznych należy uwzględnić redukcję tych czynników np. poprzez wyrównywanie szans (działania korekcyjne), pracę klubową i stwarzanie „alternatywy” dla grup ryzyka, działania interwencyjne: szkoła – dom – specjaliści, ewentualnie terapia.

Czynniki generujące występowanie zachowań ryzykownych, podzielić można na sfery, które przedstawiają się następująco:

I. Sfera psychologiczna:

- 1) Nadmierna nieśmiałość, wrażliwość;
- 2) Chroniczne napięcie i niepokój;
- 3) Niska samoocena;
- 4) Brak odporności na stres i problemy;
- 5) Niski poziom asertywności.

II. Sfera rodzinna:

- 1) Brak wyraźnego i konsekwentnego systemu wychowawczego;
- 2) Brak wystarczającego wsparcia dziecka ze strony rodziców;
- 3) Niskie kompetencje wychowawcze rodziców w postępowaniu z dziećmi (brak reguł postępowania, niekonsekwencja);
- 4) Brak rygorów i kontroli lub bardzo surowa dyscyplina, nadopiekuńczość;
- 5) Wysoki poziom konfliktów w rodzinie, niskie wsparcie ze strony rodziców;
- 6) Brak lub osłabienie więzi emocjonalnej z rodziną, złe relacje pomiędzy rodzicami i dziećmi;

- 7) Zaburzenia w pełnieniu ról ojca i matki, nieobecność ojca w domu (także psychiczna);
- 8) Tolerancja rodziców wobec używania przez dzieci alkoholu lub innych substancji odurzających;
- 9) Brak umiejętności organizowania i wykorzystywania wolnego czasu;
- 10) Nadmierna ilość czasu spędzanego przed komputerem, nieumiejętne korzystanie z portali społecznościowych.
- 11) Nadużywanie alkoholu, papierosów, narkotyków przez rodziców;
- 12) Rozwód, separacja, utrata rodziców;
- 13) Brak czytelnych granic i norm;
- 14) Przyzwolenie na uczestnictwo dziecka w sferach, do których nie jest ono przygotowane emocjonalnie.

III. Sfera społeczna:

- 1) Trudności w budowaniu poprawnych relacji rówieśniczych;
- 2) Niska kultura osobista uczniów (agresja słowna);
- 3) Brak umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych;
- 4) Przemoc rówieśnicza;
- 5) Niskie kompetencje społeczne (problem z asertywnością, trudności z radzeniem sobie z problemami);
- 6) Dostępność substancji odurzających;
- 7) Moda na zażywanie środków odurzających, palenie papierosów.

IV. Sfera szkolna:

- 1) Obecność środków odurzających w placówce;
- 2) Niski poziom wiedzy uczniów na temat środków odurzających;
- 3) Niskie kompetencje nauczycieli w zakresie rozpoznawania środków odurzających.

Oprócz czynników ryzyka stworzono również listę głównych czynników chroniących, które potencjalnie wpływają na prawidłowy rozwój w obszarze zdrowia psychicznego.

Czynniki chroniące to indywidualne cechy i zachowania uczniów lub wychowanków, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia lub wychowanka i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka.

Jest to budowanie pozytywnych więzi ze szkołą i innymi instytucjami społecznymi, włączanie rodziców do aktywnego udziału w realizację programów profilaktycznych, edukacja „normatywna” czyli wzmacnianie norm i wartości przeciwnych zachowaniom problemowym. W działaniach profilaktycznych należy wzmacniać te czynniki poprzez np. czynne uczestnictwo w życiu szkoły i społeczności lokalnej, właściwe kontakty

i „monitoring” ze strony rodziców, spostrzeganie dezaprobaty dla tego rodzaju zachowań u rówieśników i dorosłych. Czynniki chroniące zwiększają odporność człowieka. Są to:

- silna więź emocjonalna z rodzicami,
- zainteresowanie nauką szkolną,
- uwewnętrzniony szacunek do norm, wartości, autorytetów,
- wrażliwość społeczna
- regularne praktyki religijne,
- zdolność rozwiązywania problemów,
- poczucie przynależności i pozytywny klimat szkoły,
- prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza,
- wymagania od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy,
- okazje do przeżycia sukcesu i zdobywania osiągnięć,
- nieakceptowanie przez szkołę jakiegokolwiek przemocy.

Właściwe rozpoznanie oddziaływania czynników ryzyka i czynników chroniących w danym środowisku pozwala na określenie stopnia zagrożenia dzieci i młodzieży, czyli wyodrębnienie grup o specyficznym poziomie ryzyka.

Te grupy to:

1. Grupa niskiego ryzyka – dzieci i młodzież nie podejmujące jeszcze zachowań ryzykownych;
2. Grupa podwyższonego ryzyka – osoby, które podjęły choć jedno zachowanie ryzykowne;
3. Grupa wysokiego ryzyka – osoby, u których zachowania ryzykowne są utrwalone i które odczuwają negatywne konsekwencje tych zachowań.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej i obejmuje:

- w przypadku profilaktyki uniwersalnej – wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji psychoaktywnych;
- w przypadku profilaktyki selektywnej – wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;
- w przypadku profilaktyki wskazującej – wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji psychoaktywnych, lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane, jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Zadaniem szkolnej profilaktyki jest chronienie dzieci i młodzieży przed zagrożeniami poprzez działania wychowawczo-profilaktyczne, a także reagowanie w sytuacjach rozpoznania pierwszych prób podejmowania zachowań ryzykownych poprzez odwoływanie się do specjalistycznej pomocy, nawiązywanie kontaktu z rodzicami, motywowanie do podjęcia konkretnych działań np. leczenia, terapii. Oddziaływania profilaktyczne muszą być skorelowane i powinni być nimi objęci zarówno uczniowie, jak i rodzice oraz nauczyciele. Musi wystąpić systemowe podejście do profilaktyki

uwzględniające środowisko, w którym przebywa dziecko. Konieczne jest stworzenie koalicji lokalnej. Konieczne jest budowanie porozumienia szkoła – dom – środowisko. Konieczna jest ich wspólna aktywność wychowawcza i partnerstwo w podejmowaniu różnorodnych decyzji.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły powinien podnosić świadomość rodziców o ich współodpowiedzialność za wychowanie, profilaktykę, edukację i rozwój dzieci.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Program został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- diagnozy przeprowadzonej wśród uczniów i rodziców na początku roku szkolnego 2023/2024 dotyczącej czynników ryzyka i czynników chroniących,
- wywiadów przeprowadzonych z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, bieżących obserwacji, rozmów prowadzonych z uczniami i ich rodzicami,
- raportu z realizacji zeszłorocznego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- innych dokumentów ważnych dla szkoły (np. dzienniki, uwagi i wnioski zespołów zadaniowych nauczycieli),
- analizy dostępnych artykułów naukowych, raportów, opracowań dotyczących przewidywanych zagrożeń cywilizacyjnych, wpływu technik informacyjnych i mediów na rozwój emocjonalno-społeczny ucznia,
- kierunków polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2023/2024.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

3. Misja Szkoły

- Wspieramy wszechstronny rozwój osobowości uczniów i motywujemy do pogłębiania wiedzy.
- Realizujemy cele zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego i Statucie Szkoły, ze zwróceniem szczególnej uwagi na zadania wychowawcze placówki uwzględniające rolę wychowawcy klasowego.
- Wychowujemy w duchu tolerancji i poszanowania godności każdego człowieka.
- Uczymy odpowiedzialności za siebie i innych.
- Wychowujemy młodego człowieka mającego poczucie więzi ze swoją szkołą, miejscowością, regionem, Polską, Europą. Odkrywamy talenty i stwarzamy szanse ich wykorzystania.
- Własną postawą dajemy przykład dzieciom.

- Stale poszukujemy sposobów dotarcia do każdego dziecka.
- Uczymy się, że kształcenie jest procesem trwającym całe życie.

4. Sylwetka absolwenta

Absolwent Szkoły Podstawowej w Pukininie będzie zmierzał w kierunku osiągnięcia przez siebie pełni dojrzałości fizycznej rozumianej, jako prowadzenie zdrowego stylu życia; psychicznej (emocjonalnej i intelektualnej), wyrażającej się w ponoszeniu odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat; dojrzałości społecznej, charakteryzującej się umiejętnością konstruktywnego pełnienia ról społecznych; a także dojrzałości duchowej, oznaczającej posiadanie spójnego systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka. Uczeń opuszczający mury naszej szkoły, dzięki ośmioletniemu procesowi rozwijania jego kompetencji osobistych i społecznych oraz najważniejszych umiejętności życiowych, w kolejnych etapach swojego rozwoju będzie przejawiał następujące postawy: Założeniem programu wychowawczo-profilaktycznego jest wychować absolwenta szkoły, który:

1. W swoim postępowaniu kieruje się szacunkiem wobec drugiego człowieka.
2. Świadomie podejmuje decyzje, potrafi przewidzieć ich skutki oraz ponieść konsekwencje swojego postępowania.
3. Jest tolerancyjny, kulturalny, respektujący ogólnie przyjęte normy społeczne.
4. Jest asertywny, odpowiednio reagujący w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa własnego i innych.
5. Potrafi zdecydować o kierunku dalszego kształcenia i wyboru zawodu.
6. Potrafi właściwie wykorzystywać technologie informacyjne.
7. Pracuje nad własnym rozwojem, budując swój system wartości.
8. Zna i szanuje historię, kulturę i tradycję naszego regionu oraz narodu.
9. Jest wrażliwy na piękno i dziedzictwo kulturowe.

5. Zadania szkoły

1. Opieka nad psychicznym i społecznym rozwojem wychowanków.
2. Wspomaganie dziecka w rozwoju intelektualnym, emocjonalnym, społecznym, etycznym, fizycznym, estetycznym.
3. Wychowywanie dziecka w miarę jego możliwości, tak by było przygotowane do życia w zgodzie z samym sobą, innymi ludźmi i przyrodą.
4. Dbanie, aby dziecko odróżniało dobro od zła, było świadome przynależności społecznej (do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej) oraz rozumiało konieczność dbania o środowisko.
5. Szerzenie przekonań antydyskryminacyjnych.
6. Uczenie tolerancji i asertywności.
7. Dążenie do ukształtowania systemu wiadomości i umiejętności potrzebnych dziecku do poznawania i rozumienia świata, radzenia sobie w codziennych sytuacjach oraz do kontynuowania nauki na dalszych szczeblach edukacji.

8. Współpraca w procesie wychowania z rodzicami i opiekunami.
9. Wdrażanie do świadomego unikania zagrożeń oraz kształtowanie umiejętności odmawiania i negocjacji.

6. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się chorób cywilizacyjnych,
- psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzenie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli, wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno - pedagogicznej, rówieśników),
- społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej (np. sytuacja kryzysowa uczniów z Ukrainy),
- aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

7. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne,
- inspirowanie nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,

- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

4. Wychowawcy klas:

- jest zobowiązany do rozpoznania sytuacji wychowawczej uczniów i udzielenie niezbędnych informacji uczącym nauczycielom,
- podejmuje systematyczne wysiłki zmierzające do wytworzenia właściwej atmosfery w klasie,
- ma obowiązek corocznego zapoznawania rodziców podczas pierwszego spotkania o obowiązujących w szkole przepisach i wymogach (Statut, WSO, Program Wychowawczo-Profilaktyczny)
- uczestniczy we wszystkich sytuacjach ważnych dla klasy ujętych w planie wychowawczym, np. imprezach, w których uczestniczą wychowankowie,
- kieruje wszystkimi klasowymi wycieczkami,
- czuwa nad postępami w nauce i frekwencją ucznia, jest w stałym kontakcie z rodzicami i stara się poznać sytuację pozaszkolną wychowanka,
- jest zobowiązany do kierowania uczniów z trudnościami w nauce do poradni psychologiczno-pedagogicznej na badania specjalistyczne,
- czuwa nad wynikami pracy swoich wychowanków i reaguje w przypadku nierealizowania przez uczących nauczycieli zaleceń specjalistów,
- prowadzi rozwiązywanie danego problemu konkretnego ucznia we współpracy z pedagogiem/psychologiem,

- organizuje klasowe zebrania rodziców oraz w razie potrzeby prowadzi z nimi rozmowy indywidualne,
- prawidłowo i systematycznie prowadzi dokumentację klasową,
- prowadzi lekcje wychowawcze poświęcone realizacji programów mających na celu wspomaganie wszechstronnego rozwoju uczniów, opracowuje tematykę godzin wychowawczych,
- w ramach zajęć z wychowawcą przeprowadzić zajęcia dotyczące istotnych problemów społecznych, zdrowotnych, finansowych, klimatycznych i ochrony środowiska.

5. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły.

6. Pedagog szkolny i psycholog szkolny:

- diagnozują środowisko wychowawcze,
- podejmują działania mające na celu minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania,
- inicjują i prowadzą działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych,
- zapewniają uczniom pomoc psychologiczno-pedagogiczną w odpowiednich formach,
- współpracują z rodzicami uczniów potrzebujących szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- współpracują z rodzicami, wychowawcami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych,
- dokonują wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- podejmują działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży, w tym działań mających na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych,
- udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracują z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.

7. Pedagog specjalny:

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami grup wychowawczych lub innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami w:
 - rekomendowaniu dyrektorowi szkoły lub placówki do realizacji działań w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły i placówki oraz dostępności, o której mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062 oraz z 2022 r. poz. 975 i 1079),
 - prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły i placówki,
 - rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
 - określaniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia;
- współpracuje z zespołem, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 2 ustawy, w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- wspiera nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:
 - rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły lub placówki,
 - udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniem,
 - dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych,
 - doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb uczniów;
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom;
 - współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny),
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny);
- przedstawia radzie pedagogicznej propozycję w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli przedszkola, szkoły lub placówki w zakresie wymienionych wyżej zadań.

8. Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,

- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w zebraniach rodziców organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rada rodziców uchwała w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami

Rodzice i nauczyciele współdziałają ze sobą w sprawach kształcenia i wychowywania dzieci. Współpraca z rodzicami w zakresie działalności wychowawczej szkoły opiera się na:

- określaniu i współdecydowaniu o celach edukacyjnych szkoły (ankiety, spotkania rodziców z nauczycielami, spotkania Rady Rodziców z dyrektorem szkoły),
- współdziałaniu z nauczycielami i wychowawcami w realizacji zadań wychowawczych,
- pomocy rodzicom w ich działaniach wychowawczych wobec dzieci poprzez profilaktykę i terapię pedagogiczną,
- współdecydowaniu o organizacji świąt, uroczystości, imprez szkolnych i klasowych,
- stworzeniu warunków do kontaktów nauczycieli z rodzicami,
- umożliwianiu i ułatwianiu kontaktów rodziców z instytucjami i specjalistami świadczącymi kwalifikowaną pomoc w rozpoznaniu potrzeb i trudności oraz zainteresowań i szczególnych uzdolnień uczniów,
- zaangażowaniu szkoły w organizowanie pomocy finansowej i materialnej rodzinom ubogim oraz profilaktycznej i terapeutycznej rodzinom patologicznym,
- podejmowaniu działań na rzecz pozyskiwania funduszy niezbędnych dla wspierania działalności szkoły, a także ustalaniu zasad użytkowania tych funduszy,
- wnioskowanie w ważnych sprawach szkoły.

9. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,

- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

10. Pracownicy niepedagogiczni:

- współpracują z dyrektorem szkoły i nauczycielami w realizacji działań wychowawczych,
- reagują na przejawy negatywnych zachowań wśród uczniów i informują o nich wychowawców klas, dyrektora,
- zapewniają sprawne działania szkoły poprzez utrzymanie obiektów w ładzie i czystości,
- wyrażają opinie na temat zachowań uczniów,
- interweniują w razie pojawienia się na terenie szkoły osób niepożądanych.

8. Plan działań wychowawczo-profilaktycznych

Działalność wychowawcza

L.p.	Zadania	Formy i sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
1.	Kształtowanie hierarchii systemu wartości z podkreśleniem znaczenia dobra i prawdy. Rozwijanie odpowiedzialności za swoje zachowanie i innych.	• lekcje z wychowawcą, zwrócenie uwagi na wartości pożądane społecznie, uwrażliwienie na dobro i prawdę, • wpajanie norm i zasad akceptowanych społecznie, • konsekwentne przestrzeganie zasad oceniania zachowania uczniów przez nauczycieli, • współpraca z pedagogiem/psychologiem szkolnym, • zajęcia rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne, zajęcia „Trening Umiejętności Społecznych”, • współpraca z rodzicami lub opiekunami w celu budowania spójnego systemu wartości.	• Dyrektor • Wychowawcze • Nauczyciele • Specjaliści
2.	Propagowanie wolontariatu oraz rozwijanie postaw prospołecznych.	• udział w akcjach charytatywnych np. Szlachetna Paczka, zbiórka plastikowych nakrętek, • propagowanie pomocy koleżeńskiej.	• Dyrektor • Nauczyciele
3.	Kształtowanie w uczniach postaw patriotycznych i obywatelskich. Kształtowanie poczucia	• akademie, filmy, konkursy i akcje historyczne związane z kultywowaniem tradycji narodowych, wycieczki, • działalność SU, • przedstawienia o charakterze patriotycznym,	• Dyrektor • Nauczyciele • Wychowawcy

	przynależności do środowisk szkolnego, lokalnego, narodowego, europejskiego.	• zapoznanie z dziełami literackimi, malarskimi i muzycznymi o tematyce historycznej i patriotycznej, • zbieranie informacji na temat losów absolwentów szkoły, • odwiedzanie miejsc pamięci narodowej np.: wyjazdy do Rawy Mazowieckiej na Grób Nieznanego Żołnierza, • poznawanie historii i kultury najbliższej okolicy, • imprezy środowiskowe, • promocja szkoły w mediach (prowadzenie szkolnej strony internetowej), • wycieczki szkolne w ramach projektu „Poznaj Polskę”.	• Nauczyciel historii, • Nauczyciele języka polskiego • Opiekun SU
4.	Tworzenie przyjaznego środowiska w szkole oraz budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz nauczyciel – uczeń – rodzic.	• spotkania wychowawcy z rodzicami, aktywny udział rodziców w życiu szkoły (pikniki integracyjne, nieformalne spotkania towarzyskie), • doskonalenie współpracy rodzic - nauczyciel (zebrania z rodzicami, konsultacje z nauczycielami i/lub specjalistami), • zajęcia integracyjne w klasach, • zajęcia pozalekcyjne w tym rozwijające zainteresowania, • organizacja imprez szkolnych z udziałem rodziców, • zajęcia świetlicy szkolnej, • wspieranie rodziców w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych, • rozwijanie umiejętności budowania podmiotowych relacji z uczniem, • Szkolny Dzień Życzliwości i Uśmiechu, • akcja „Zimowa herbatka” dla uczniów w gabinecie pedagoga/psychologa, • organizacja Tygodnia Uczniowskiej Supermocy, • kształtowanie pozytywnych postaw i tolerancji polskich uczniów wobec cudzoziemskich kolegów.	• Wychowawcy • Nauczyciele • Specjaliści • Opiekun SU • Nauczyciele świetlicy
5.	Wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców/opiekunów.	• porady i konsultacje dla nauczycieli i rodziców ze specjalistami, • doskonalenie zawodowe nauczycieli, • szkolenie dla rodziców (tematy zaproponowane w ankietach: bezpieczeństwo dzieci w Internecie, w tym profilaktyka uzależnień, zdrowe odżywianie, rozwiązywanie trudności wychowawczych).	• Dyrektor • Nauczyciele • Wychowawcy • Specjaliści

6.	Modelowanie postaw prozdrowotnych i proekologicznych.	• warsztaty profilaktyczne uwzględniające tematykę prozdrowotną w tym tematy związane z higieną zdrowia psychicznego, • relaksacyjne przerwy (dwa razy w miesiącu), • dzień osób z afazją rozwojową, • Dzień Zdrowia Psychicznego, • Światowy Dzień Świadomości Autyzmu, • Światowy Dzień Zespołu Downa, • Dzień Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną, • Europejski Tydzień Świadomości Dysleksji, • Europejski Dzień Walki z Czerniakiem, • konsultacje z psychologiem, pedagogiem specjalnym, pedagogiem szkolnym, • współpraca z pielęgniarką, • realizacja projektów i programów prozdrowotnych i ekologicznych (np. „Mleko w szkole”, „Trzymaj formę” (kl. VI-VIII), „Bieg po zdrowie” (kl. IV), „Czyste powietrze wokół nas” (OP „0”), „Skąd się biorą produkty ekologiczne” (OP 4/5-latków), całoroczna zbiórka zużytych baterii i nakrętek plastikowych), • zajęcia gimnastyki korekcyjnej, zajęcia ruchowe, • organizacja Dnia Ziemi (w tym udział w konkursach proekologicznych), • udział w wycieczkach i rajdach, • propagowanie zdrowego odżywiania w szkole poprzez zapewnianie zdrowych posiłków, • stwarzanie możliwości do zmniejszania wagi plecaków szkolnych, • propagowanie i promowanie akcji ZGO Aquarium „Drzewko za surowce”, • organizowanie zajęć o tematyce prozdrowotnej, ekologicznej, w tym akcja sprzątania świata.	• Dyrektor • Nauczyciele • Wychowawcy • Specjaliści
----	---	---	--

Działalność edukacyjna

L.p.	Zadania	Formy i sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
1.	Poszerzenie wiedzy rodziców/opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz rozpoznawania wczesnych objawów używania substancji psychoaktywnych.	• doskonalenie zawodowe nauczycieli (w tym samodzielne doszktałcanie), • szkolenie dla rodziców/opiekunów i nauczycieli o tematyce związanej z uzależnieniami i ich wpływem na zdrowie psychiczne dzieci, • zebranie z rodzicami, • konsultacje z psychologiem/pedagogiem, • przekazywanie rodzicom materiałów edukacyjnych na temat problemów dzieci i młodzieży oraz sposobów postępowania, zgodnie z zapotrzebowaniem.	• Dyrektor • Nauczyciele • Wychowawcy • Specjaliści
2.	Rozwijanie zainteresowań uczniów oraz udzielanie pomocy edukacyjnej uczniom.	• rozmowy w klasach nt. indywidualnych zainteresowań uczniów; diagnoza, obserwacja podczas bieżącej pracy, • zajęcia organizowane w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz działania mające na celu dostosowanie form i metod pracy do indywidualnych możliwości i potrzeb uczniów, • koła zainteresowań (zajęcia wokalne, szachowe, programowanie i kodowanie, zajęcia sportowe, koło fotograficzne, koło teatralne), • udział w konkursach i zawodach sportowych, • kształtowanie kultury języka i rozwijanie zainteresowania czytelnictwem poprzez lekcje biblioteczne, zakup i promocję książek i czasopism, zajęć na temat kultury słowa, • dodatkowe zajęcia z języka polskiego dla uczniów z Ukrainy, • przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum szkoły, • rozpoznawanie zainteresowań i predyspozycji zawodowych uczniów podczas zajęć doradztwa zawodowego, zajęć wychowawczych oraz przedmiotowych, • pomoc w odrabianiu lekcji w czasie zajęć świetlicowych, • realizacja programu „Laboratoria Przyszłości”, który zakłada wsparcie w rozwijaniu kompetencji przyszłości (nauka, technologia, inżynieria),	• Wychowawcy • Nauczyciele • Specjaliści • Opiekun SU • Nauczyciele świetlicy

		• organizacja Międzynarodowego Dnia Puzzli i Łamigłówek.	
3.	Kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji.	• zajęcia z wychowawcą, pedagogiem/psychologiem, • udział uczniów w akademiach, konkursach, zawodach sportowych, • udział uczniów w zajęciach edukacyjnych z wychowania do życia w rodzinie.	• Pedagog • Psycholog • Wychowawcy • Nauczyciele
4.	Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych.	• spektakle i warsztaty profilaktyczne, • zajęcia i konsultacje z wychowawcą, pedagogiem, psychologiem, • rozmowy indywidualne nauczycieli z uczniami.	• Pedagog • Psycholog • Wychowawcy • Nauczyciele

Działalność informacyjna

L.p.	Zadania	Formy i sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
1.	Przekazanie informacji uczniom, ich rodzicom/opiekunom oraz nauczycielom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.	• współpraca z Policją, • zebrania z rodzicami, • zajęcia z wychowawcą, • udzielanie informacji o dostępnych formach pomocy, jeśli pojawia się wczesne objawy nadużywania substancji zmieniających nastrój, • informacje z kontaktami do instytucji pomocowych wywieszone w szkole.	• Dyrektor • Wychowawcy • Pedagog • Psycholog
2.	Przekazywanie wiedzy na temat dokumentów regulujących pracę szkoły.	• zajęcia z wychowawcą, • udostępnianie dokumentów regulujących pracę szkoły na stronie internetowej.	• Wychowawcy • Dyrektor

Działalność profilaktyczna

L.p.	Zadania	Formy i sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
1.	Podejmowanie działań profilaktycznych z zakresu promocji zdrowia psychicznego i przeciwdziałania przemocy, w tym cyberprzemocy.	• zajęcia realizowane z wychowawcą, pedagogiem, psychologiem, • Międzynarodowy Dzień bez Przemocy, • spotkania z przedstawicielami Policji (w miarę możliwości), • spektakle i warsztaty profilaktyczne, • tematyka związana z cyberprzemocą poruszana na lekcjach informatyki, • Dzień Bezpiecznego Internetu.	• Wychowawcy • Pedagog • Psycholog • Nauczyciel informatyki
2.	Przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa w szkole i poza nią.	• lekcje z wychowawcą na temat znajomości procedur zachowania się w sytuacjach zagrożenia, • organizowanie w szkole próbnych ewakuacji, • spotkania z Policją, • lekcje przedmiotowe – realizacja podstawy programowej w zakresie bezpieczeństwa, • egzamin na kartę rowerową, • dyżury nauczycieli w czasie przerw.	• Wychowawcy • Dyrektor • Pedagog • Psycholog • Nauczyciel techniki
3.	Przeciwdziałanie uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży. Ukazywanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu.	• lekcje wychowawcze, • realizacja programu profilaktycznego „Dopalaczom mówimy STOP – wybieramy zdrowie” (kl. VII i VIII), • spotkanie z policjantem nt. bezpieczeństwa i profilaktyki zachowań ryzykownych, • spektakl profilaktyczny „Tajemniczy skrzat” dla OP 5-latków do klasy III (teatr „Kurtyna”), • spektakl profilaktyczny „Niewinna gra” dla uczniów klas IV-VIII z teatru „Kurtyna”, • warsztaty profilaktyczne dla uczniów klas VII i VIII nt. uzależnień behawioralnych z teatru „Kurtyna”, • dodatkowe zajęcia sportowe, • zebrania dla rodziców,	• Nauczyciele • Wychowawcy • Pedagog/psycholog

		● rozdysponowanie ulotek profilaktycznych przy wejściu do szkoły.	
4.	Wspieranie uczniów ukraińskich mogących przejawiać traumę związaną z wojną.	● możliwość korzystania ze wsparcia psychologa i pedagoga szkolnego/specjalnego, ● reagowanie na każdy sygnał świadczący o pogorszeniu samopoczucia i naruszeniu poczucia bezpieczeństwa uczniów – obcokrajowców.	● Pedagog/psycholog ● Nauczyciele ● Wychowawcy

9. Ceremoniał i tradycje szkolne

Na ceremoniał i tradycje szkoły składają się imprezy o istotnym znaczeniu, wpisane do szkolnego kalendarza, budujące klimat szkoły i kształtujące postawy uczniów. Szkoła przyjęła jako swój cel kształtowanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych poprzez nauczanie szacunku do symboli narodowych, historii, tradycji narodowych i lokalnych.

Na stałe imprezy szkolne składają się:

- uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego
- akcja „Sprzątanie świata”
- Dzień Edukacji Narodowej
- ślubowanie i pasowanie na ucznia klasy I
- Święto Niepodległości
- zabawy andrzejkowe
- spotkania wigilijne
- bal karnawałowy
- Tydzień Kultury Chrześcijańskiej
- Święto Konstytucji 3 Maja
- Dzień Dziecka
- uroczyste zakończenie roku szkolnego

10. Instytucje wspierające realizację programu wychowawczo-profilaktycznego

1. Gmina Rawa Mazowiecka.
2. Kuratorium Oświaty w Łodzi – Delegatura w Skierniewicach.
3. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rawie Mazowieckiej.
4. Komenda Powiatowa Policji w Rawie Mazowieckiej.
5. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej.

6. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
7. NZOZ „Raw Medica” w Rawie Mazowieckiej.
8. Miejska Biblioteka Publiczna w Rawie Mazowieckiej.
9. Biblioteka Pedagogiczna w Rawie Mazowieckiej.
10. Miejski Dom Kultury w Rawie Mazowieckiej.
11. SANEPID w Rawie Mazowieckiej.
12. Sąd Rodzinny – kuratorzy.
13. Muzeum Ziemi Rawskiej.
14. Szkoły z terenu gminy Rawa Mazowiecka.
15. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Rawie Mazowieckiej.
16. Parafia św. Pawła od Krzyża w Rawie Mazowieckiej.
17. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
18. Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży w Rawie Mazowieckiej.

11. Ewaluacja programu

Program wychowawczo-profilaktyczny poddawany jest ustawicznej ewaluacji i weryfikowany według potrzeb – ma charakter otwarty. Ewaluacja programu dokonywana będzie na zakończenie każdego roku szkolnego.

Możliwe formy ewaluacji

Obserwacja (nauczyciele, wychowawcy klas), ankiety dla uczniów, ankiety dla rodziców, wywiad (dyrektor szkoły, wychowawcy klas), rozmowy z uczniami, rozmowy z rodzicami, analiza dokumentów, obserwacja i ocena zachowań uczniów.

Uchwalono w dniu 28 września 2023 r.